

ONDERWERP
Advies o.b.v. archeologisch bureauonderzoek Kelsdonk Zwermlaken

PROJECTNUMMER
30073363

DATUM
14 december 2021

ONZE REFERENTIE
D10044120:5

VAN
Daan Stoop

AAN
Andy Rochat

KOPIE AAN
Arjan ter Harmsel

Aanleiding

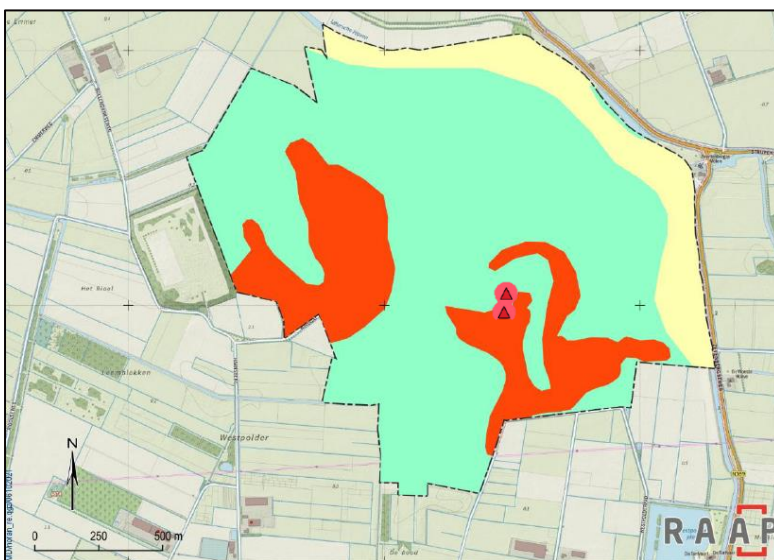
Voor het project Noordrand Midden-West (NRM-W) is het bureauonderzoek archeologie (2007) voor deelgebied Kelsdonk Zwermlaken geactualiseerd naar de geldende KNA-richtlijnen. Deze memo dient om de adviezen vanuit dit onderzoek samen te vatten en aan te geven of die van toepassing zijn op het Voorlopig Ontwerp voor dit plangebied. Tevens geven we aan of nader veldwerk nodig is op basis van de nu voorgenomen ingrepen. Tenslotte lichten we de relatie met het PPWW en de vergunningsaanvragen toe.

Archeologische verwachtingswaarden

Voor het plangebied gelden drie archeologische verwachtingswaarden vanuit het Bestemmingsplan 'Buitengebied'.

Archeologische waarde	Bij welke bodemingrepen is archeologisch booronderzoek nodig?	Locaties in het plangebied – zie figuur 1
Lage verwachtingszone	• groter dan 50.000 m² • en dieper dan 40cm onder maaiveld.	Groen, centraal gelegen gebied
Middelhoge verwachtingszone	• groter dan 2.500 m² • en dieper dan 40cm onder maaiveld	Gele gebied: kreekzandruggen
Hoge verwachtingszone	• groter dan 1.000 m² • en dieper dan 40cm onder maaiveld	Rode gebied: dekzandgronden in westelijke en oostelijke gedeelte

Onderstaand figuur geeft de verschillende verwachtingszones in het plangebied aan.

Figuur 1: archeologische verwachtingskaart plangebied Kelsdonk Zwermlaken. De twee rode driehoeken zijn archeologische vindplaatsen op de dekzandrug.

Aandachtspunten voor ontwerp en vergunningen

In de verdere uitwerking van het ontwerp gelden vanuit het bureauonderzoek een aantal aandachtspunten. Het uitgangspunt is om in het ontwerp rekening te houden met de archeologische verwachtingswaarden en vindplaatsen. Mits aanpassingen in het ontwerp niet leiden tot een verminderd doelbereik van de natuurbeheertypen volgens de bijgestelde ambitiekaart.

In de uitwerking van het VO en DO (met doorkijk naar vergunningsaanvragen) gaat het om de volgende punten:

- In het groene gebied in figuur 1 (lage verwachtingswaarde) worden geen archeologisch resten bedreigd. Er is hier wel sprake van een cultuurhistorisch en aardkundig waardevolle ontginningsstructuur. Bij het ontwerp wordt dit behouden en verder versterkt.
- De aanleg van nieuwe petgaten is voorzien in het groene gebied met een lage verwachtingswaarde. Bij nieuwe petgaten is de ontgraving dieper dan 40cm onder het huidige maaiveld. De ontgraving is echter niet dieper dan de zandlaag. Archeologische boringen (aanvullend veldwerk) is nodig indien de totale ontgraving meer dan 50.000 m² is. Op basis van het concept VO is de ontgraving 20.000 m² voor de petgaten. De voorlopige conclusie op basis van het concept VO is hiervoor geen archeologische boringen nodig zijn.
- Bij de kreekrug (middelhoge verwachtingswaarde) en dekzandkoppen (hoge verwachtingswaarde) worden mogelijk archeologische resten bedreigd. Om dit te vermijden wordt in het ontwerp de afgravingsdiepte beperkt tot het verwijderen van de bouwvoor. Bij de uitwerking van het DO doen we een extra controle hierop op basis van de boringen die in het kader voor het nader (water)bodemonderzoek gezet worden. Deze boringen worden op basis van het definitieve VO bepaald.
- Er zijn twee archeologische vindplaatsen op de oostelijk gelegen dekzandrug. In het ontwerp worden hier geen ingrepen gedaan.
- Aanplanten bos (alleen plantgaten maken). Voor het nieuw te planten bos worden plantgaten gemaakt. Voor het aanplanten van bos is normaliter een aanlegvergunning nodig (bouwvergunning werk werkzaamheden). Op basis van de omvang van het bos en de diepte van de plantgaten controleren we of hiervoor extra boringen nodig zijn, bij het opstellen van het concept DO.
- Aanleg helofytenfilter in bestaande plas. De locatie van het rietveld is aangepast zodat dit niet conflicteert met de middelhoge verwachting bij de kreekrug.
- Bestaande duikers worden vervangen in het plangebied. Dit is al reeds geroerde grond. Hiervoor hoeft geen nader onderzoek plaats te vinden.
- In het zuiden van het plangebied worden bestaande waterlopen verbreed. Wanneer duidelijk is hoeveel en welke waterlopen verbreed worden (incl. maatvoering en dwarsprofiel) controleren we of dit conflicteert met de archeologische verwachtingswaarden.